

(собівартості) і ставиться умова, що якщо фактичні витрати на оплату праці за певний період часу виявляться менше, то вся зекономлена сума утворює преміальний фонд, з якого 25% відраховується в резерв, створений підприємством, а решта суми розподіляється між підприємством і працівником в співвідношенні 25: 75%. Багаторічна практика підтверджує ефективність системи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1996, № 30, ст. 141
2. Жушман В.П. Аграрне право: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Жушман, В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко та ін. ; за ред. В. П. Жушмана та А. М. Статівки. Х. : Право, 2010. – С. 29
3. Hersberg F. One More Time: How do you Motivate Employers? / F. Hersberg. - Howard, Business Review, 1998. - 265 p.

УДК 349.3

Кондратьєва І. І.,
*здобувач кафедри правознавства
Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля*

ОКРЕМІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ

У статті, на основі аналізу сучасного стану соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, запропоновано ряд напрямків удосконалення соціального захисту та соціального забезпечення таких категорій осіб: збільшення фінансування соціального захисту, посилення здійснення заходів медичного забезпечення, залучення іноземних інвестицій до будівництва соціального житла для таких осіб, розширення структури закладів надання санаторно-курортного лікування, збільшення місцевих програм соціального захисту таких осіб, що здійснюється за рахунок місцевих бюджетів та шляхом співфінансування місцевого бюджету із обласним та державним. Особливу увагу приділено питанню удосконалення соціального захисту дітей загиблих осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, а тому наголошено на важливості налагодження ефективного механізму соціальної підтримки дітей загиблих з боку органів цивільного захисту.

Ключові слова: *соціальний захист, цивільний захист, особа рядового та начальницького складу, удосконалення.*

The article, based on the analysis of the current state of social protection of privates and officers of the civil protection service, proposes a number of areas to improve social protection and social security of the following categories: increase funding for social protection, strengthen health care, attract foreign investment in social housing for such persons, expanding the structure of sanatorium treatment facilities, increasing local social protection programs for such persons, which is carried out at the expense of local budgets and by co-financing the local budget with the regional and state. Particular attention is paid to improving the social protection of children of victims of the rank and file and senior staff of the Civil Protection Service, and therefore stressed the importance of establishing an effective mechanism of social support for children of the dead by the civil protection.

Key words: *social protection, civil protection, private and managerial staff, improvement.*

Окреслюючи сучасний стан розвитку та функціонування системи цивільного захисту, можна говорити про односторонність удосконалення цієї системи в Україні. Мова йде про те, що передбачено кроки для забезпечення нормального функціонування системи реагування на надзвичайні події, ліквідації наслідків аварій природного та техногенного характерів, визначено напрямки щодо надання допомоги постраждалим у надзвичайних подіях, організації надання таким особам належної медичної, психологічної допомоги, забезпечення харчуванням, необхідними речами першого вжитку тощо. Але, на жаль, не вживаються належні заходи для підвищення рівня соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, їх матеріального забезпечення, медичної, соціально-психологічної чи іншої допомоги. І, безумовно, це є суттєвою проблемою, оскільки соціальна захищеність є важливим чинником належного виконання особами цивільного захисту своїх посадових обов'язків, які досить часто переплітаються із врятуванням людських життів, захистом їх здоров'я, благополуччя, наданням допомоги у кризових та надзвичайних ситуаціях. З огляду на це, перспективним напрямком розвитку цивільного захисту має стати й подальший розвиток соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, який повинен відповідати міжнародним нормам та стандартам.

Проблемні питання соціального захисту в цілому досліджували значна кількість вчених-науковців, серед яких варто відмітити, таких як: В.М. Андріїв, Є.І. Астрахан, В.А. Ачаркан, Н.Б. Болотіна, М.О. Буянова, М.М. Клемпарський, О.Є. Мачульська, К.Ю. Мельник, П.Д. Пилипенко, С.М. Прилипка, В.Д. Роїк, С.М. Синчук, М.Н. Хуторян, О.М. Ярошенко та інші. Але питання соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на відміну від прокурорів, працівників суду, поліції, державних службовців досліджені досить вузько, що і обумовлює актуальність подальших наукових досліджень у вказаній сфері. Метою статті є розкриття перспективних напрямків удосконалення соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту та надання пропозицій щодо удосконалення законодавства у вказаній сфері. Для досягнення поставленої мети здійснюється аналіз сучасної системи соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту та на основі цього окреслюються напрямки щодо його удосконалення.

Одним із важливих напрямків удосконалення соціального захисту осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та членів їх сімей є забезпечення належного рівня фінансування системи соціального захисту населення та кожного

конкретного працівника, в тому числі й шляхом залучення для цього відповідних міжнародних інвестицій. Погодимось із думкою М. Єрошевича, який зазначає, що в сучасному глобалізованому світі проблеми соціального захисту населення вже давно стали предметом уваги не лише національних урядів, а й міжнародних структур. Такі організації, як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк (СБ), Міжнародна організація праці (МОП), Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) та інші хоча і не ставлять за мету вирішення соціальних проблем в конкретних країнах, однак свою діяльність у сфері соціального захисту населення здійснюють шляхом впливу на формування національних соціальних політик, в тому числі, і соціального захисту населення [1, с. 147]. Із різноманітних інформаційних ресурсів ми можемо констатувати факт того, що практично всі фінансові ресурси, які надаються міжнародними організаціями чи іншими міжнародними структурами для системи цивільного захисту спрямовуються на закупівлю певного обладнання, техніки, машин тощо. Безумовно, певні корективи в організацію соціального захисту внесла пандемія коронавірусної хвороби, в результаті якої ряд коштів було спрямовано на придбання технічного обладнання для проведення дистанційних селекторних нарад, робочих зустрічей тощо з метою зведення соціальних контактів. В той же час, має місце відсутність спрямування міжнародних інвестицій для забезпечення соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на такі цілі як будівництво житла, придбання путівок на санаторно-курортне лікування, придбання інвентарю для фізичного та морального розвантаження осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту після важкого трудового дня тощо.

Наступним напрямком удосконалення соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, який в цілому впливає із попереднього напрямку є залучення іноземних інвестицій та спонсорських коштів міжнародно-правової допомоги для будівництва соціального житла для таких осіб. Механізми забезпечення житлом практично не діють, соціальне житло майже не будується. Окремі, поодинокі випадки забезпечення житловими приміщеннями та власним житлом осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту не говорять про систематичність та масовість такого виду забезпечення. Погодимось із позицією М.В. Кравченка та Ю.П. Чеберяк, які говорять, що оскільки держава не виконує функцію забезпечення житлом усіх громадян, вона має зосередитися на реалізації соціальної функції, характерної для соціальної держави – опікуватися соціально вразливими категоріями осіб, забезпечуючи їм посиленій соціальний захист. На думку науковців, важливо розробити механізми оптимізації будівництва соціального житла та контролювати зобов'язання забудовників щодо виділення відповідної частки квартир для зазначених категорій громадян, особливо це стосується осіб з інвалідністю (існує законодавчий акт про квоту, який часто не виконується через відсутність контролюючих механізмів) [2, с. 6]. З огляду на наведене вище, ми вважаємо, що державі варто на законодавчому рівні домовлятися із забудовниками щодо отримання у власність держави соціальних квартир, які потім можна буде передати у власність особам рядового та начальницького складу служби цивільного захисту. Але, погодимось й із думкою науковців, щодо важливості встановлення дієвого та своєчасного контролю за зобов'язаннями забудовників щодо надання таких квартир у власність.

В.І. Кравченко удосконалення питання доступного житла в Україні вбачає у прийнятті спеціального закону, який би регламентував будівництво, експлуатацію та державну підтримку власникам та забудовникам доступного житла. Крім того, на думку автора, важливим є розвиток та ухвалення закону про оренду житла, а також нова дієва редакція законодавства щодо модернізації та реконструкції застарілого житлового фонду. Доцільним є ухвалення законодавчих норм щодо державно-муніципального партнерства та інвесторів, забудовників житла [3, с.10]. Що стосується напрямку забезпечення житлом варто погодитися із позицією щодо можливості залучення інвестицій у житловий фонд з недержавних фондів. Чинні в Україні механізми фінансування житлового будівництва з недержавних джерел мають як позитивні, так і негативні сторони для всіх учасників будівництва. Деякі з них не можуть розглядатись як прямий спосіб забезпечення житлом інвесторів через те, що є інструментом отримання грошового прибутку, а не доступного житла. Передбачені для інвесторів способи придбання житла пов'язані зі збільшенням ризиків від вкладених інвестицій. Найбільш оптимальними і застосованими на сьогодні є фонди фінансування будівництва і випуск безпроцентних (цільових) облігацій забудовниками [4]. Ми погоджуємося із тим, що варто залучати додаткові інвестиції для будівництва житла в Україні та в обов'язковому порядку передбачати можливість отримання нового житла для окремих пільгових категорій людей. Тобто, для забудовників з боку держави та місцевих органів влади варто створити привабливий інвестиційний клімат, а взамін отримувати від них квадратні метри, які використовувати на надання житла певним категоріям людей, в тому числі й особам рядового та начальницького складу служби цивільного захисту. Але, цей напрямок є перспективним саме для великих міст, де активно здійснюється будівництво нового житла. Для невеликих міст перспективним напрямком, на нашу думку, має стати проведення модернізації та реконструкції застарілого житлового фонду. Також на сьогодні важливим є здійснення контролю за цільовим використанням грошових коштів, які виділяються на фінансування програм отримання житла особами рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, як важливого механізму фінансового забезпечення вказаної сфери.

Важливого значення на сьогодні також мають заходи щодо медичного забезпечення осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту. Можемо зробити висновок про те, що медична допомога осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту вже ж таки більше спрямована на підтримання належного рівня здоров'я, аніж на його повне відновлення. Ситуація, яка склалась із медичним забезпеченням осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту не говорить про пріоритетність вказаного напрямку у державній політиці України. Зазначена сфера потерпає від недофінансування галузі, що опосередковано впливає й на стан медичного та санаторно-курортного забезпечення служби цивільного захисту. Вважаємо, що в контексті удосконалення системи медичного забезпечення та медичного захисту, необхідним є посилення контролю за дотриманням медичних, санітарно-епідемічних норм, які передбачені для режиму роботи аварійно-рятувальних служб, оскільки на практиці часто такі норми не дотримуються взагалі, або ж суттєво порушуються. Мова йде про використання засобів індивідуального захисту, тривалості робіт щодо ліквідації наслідків аварій, функціонального стану осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, рівня їх фізичних навантажень при ліквідації надзвичайної ситуації, рівня іонізуючого випромінювання, рівня температури повітря тощо.

Часто порушуються норми щодо проведення цілодобових безперервних аварійно-рятувальних робіт, відсутністю відпочинку при проведенні таких робіт, мають місце порушення режиму роботи рятувальників при різних температурних режимах тощо. Також, окреслюючи удосконалення медичного забезпечення осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, як важливого чинника їх соціального захисту, вважаємо, що в цілому, варто передбачити відповідальність за допущені порушення та визначити ефективні механізми доведення вини таких осіб та притягнення їх до юридичної відповідальності. Це є необхідним для того, щоб посадові особи, які уповноважені на здійснення медичного забезпечення та медичного захисту розуміли всю сутність та важливість такого виду забезпечення, не нехтували визначеними на законодавчому рівні правилами та нормами, а отже й в повному обсязі дотримувалися санітарно-епідемічних заходів та норм щодо медичного забезпечення.

Наступним, напрямком удосконалення соціального захисту осіб цивільного захисту варто назвати розширення структури закладів надання санаторно-курортного лікування особам рядового та начальницького складу служби цивільного захисту. На сьогодні послуги надання санаторно-курортного лікування передбачено в місті Одесі в санаторії «Одеський» (Медичний реабілітаційний центр «Одеський»). Це – єдиний лікувально-профілактичний заклад для надання послуг з медико-психологічної реабілітації та санаторно-курортних послуг у системі Державної служби з надзвичайних ситуацій. Фактично, санаторій розрахований на 450 місць, що, на нашу думку, навіть враховуючи сезонність функціонування, не може в повному обсязі охопити ту кількість працівників ДСНС, які дійсно потребують медико-психологічної реабілітації чи санаторно-курортного лікування. Згідно оприлюднених даних аудиту фактична кількість ліжко-днів у 2018 році порівняно з 2015 роком збільшилась на 72,4 % та становила 32 922 ліжко-дня. При цьому середня завантаженість Санаторію в літні місяці становила: в 2015 році - 44,8 %, в 2016 році - 53,9 %, в 2017 році - 64,5 %, в 2018 році - 67,5 відсотка [5]. Але неповна завантаженість ліжко-місць у санаторії не говорить про те, що послуги, які ними надаються не є актуальними чи особи не бажають відвідувати вказаний медичний центр. Навпаки, така ситуація зумовлена іншими об'єктивними обставинами: зношеністю значної кількості номерного фонду та внутрішніх комунікацій, проведенням ремонту в номерах, порушенням графіків заїздів, що не дозволяє правильно розподіляти номерний фонд тощо.

Отже, вважаємо, що наявність виключно одного лікувального закладу для осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту є недостатнім для реалізації санаторно-курортного лікування таких осіб в повному обсязі та неможливістю забезпечити таким лікуванням осіб, які дійсно цього потребують. Безумовно, окремі послуги надаються іншими закладами, проте необхідним є саме розширення кількості закладів спеціального призначення для санаторно-курортного лікування осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, ДСНС, особового складу аварійно-рятувальних служб, що обумовлено специфікою надання таких послуг, особливостями лікування таких осіб та необхідністю проведення посиленої психологічної допомоги таким особам.

Важливим напрямком, який в цілому може досить суттєво посилити соціальний захист осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту є розширення місцевих програм соціального захисту таких осіб, що здійснюється за рахунок місцевих бюджетів та шляхом співфінансування місцевого бюджету із обласним та державним. Важливим правовим механізмом розвитку такого напрямку є створення умов щодо

заохочення органів місцевої влади до розвитку соціальних програм щодо службовців служби цивільного захисту та членів їх сімей. Питання децентралізації влади на сьогодні стоїть досить гостро, а згідно Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні до повноважень органів місцевого самоврядування базового рівня належить забезпечення надання соціальної допомоги через територіальні центри [6]. Окремі громади вже почали реалізацію вказаного напрямку. Як приклад наведемо рішення Львівської міської ради щодо обвалу на Грибовицькому сміттєзвалищі, де фактично місцева влада взяла на себе зобов'язання щодо надання матеріальної підтримки та матеріального забезпечення дітей загиблих службовців до досягнення ними повноліття. Але, на жаль, таких програм соціального захисту є досить небагато, а їх розвиток залежить від суб'єктивного рішення відповідних уповноважених на це осіб та у межах виділених фінансів. На сьогодні активним є розвиток місцевої пожежної охорони, яка здійснює обслуговування певної територіальної громади. Як зазначав директор Департаменту організації заходів цивільного захисту ДСНС України Сергій Парталян, на виконання Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, ДСНС спільно з місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування реалізовано пілотні проекти щодо удосконалення системи цивільного захисту та безпеки громад на базовому рівні місцевого самоврядування. За результатами реалізації цих пілотних проектів підготовлено низку методичних матеріалів, які містять рекомендації щодо утворення відповідних підрозділів з питань цивільного захисту, рішень та алгоритмів дій органів управління територіальних громад щодо реалізації повноважень у сфері цивільного захисту, аналіз реалізованих в громадах проектів, орієнтованих на безпеку життєдіяльності людини [7]. Але, ж знову таки, спеціальних програм соціального захисту та соціального забезпечення таких категорій осіб не передбачено та, навіть, не здійснюється обговорення можливості посилення соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на місцевому рівні шляхом прийняття відповідних місцевих програм, як наприклад, «Програми підтримки осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту та місцевої пожежної охорони». Такі програми мають бути спрямовані на посилення можливостей органів цивільного захисту щодо ліквідації наслідків природних та техногенних надзвичайних ситуацій, здійснення соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, підвищення іміджу проходження служби у сфері цивільного захисту, покращення матеріального становища таких осіб. Особливого значення такі програми можуть мати для осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, які вперше уклади контракт (надання одноразової допомоги при укладенні першого контракту із місцевого бюджету); для осіб у яких народилися діти (наприклад, надання одноразової допомоги при народженні дитини); для осіб, які мають двох та більше дітей (реалізація програм щодо пільгового оздоровлення дітей осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту із частковим відшкодуванням коштів на оплату путівки); надання соціальної підтримки молодим сім'ям, які переїхали у відповідну місцевість для проходження служби (разова допомога при переїзді); надання допомоги на лікування для осіб рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту (допомога на лікування); надання допомоги особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту, яка потрапила у складні життєві обставини; надання одноразової грошової допомоги до професійного свята тощо.

Таким чином, ми ще раз говоримо про те, що як для посадовців місцевої пожежної охорони, так і для посадових осіб органів цивільного захисту місцеві програми соціального забезпечення майже не розробляються, хоча саме вони б стали важливим чинником розв'язання низки проблем матеріального забезпечення осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту та членів їх сімей у конкретній об'єднаній територіальній громаді.

Окремим напрямком соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту та членів їх сімей, ми вбачаємо у посиленні законодавства щодо дотримання прав дітей, загиблих осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту при виконанні ними своїх посадових обов'язків. Так, наразі передбачено надання сім'ям загиблих (померлих) осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту одноразової грошової допомоги. Але ми вважаємо, що для більш ефективного соціального захисту саме дітей таких осіб варто переглянути механізм надання допомоги саме дітям загиблих. Постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2007 року № 908 Про затвердження Порядку та умов виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), травми або поранення, захворювання чи інвалідності осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту [8] не передбачено надання будь-якої соціальної підтримки для дітей загиблих осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, окрім надання одноразової грошової допомоги. Але ця грошова допомога надається членам сім'ї або утриманцям, тобто не конкретно дітям, що на нашу думку, в повному обсязі не покриває їх соціальний захист. Відповідно до статті 180 Сімейного кодексу України батьки зобов'язані утримувати дитину до досягнення нею повноліття, а також на батьків покладається обов'язок сприяти фізичному та духовному розвитку своїх дітей [9]. А що ж робити тим дітям, у яких один із батьків загинув при безпосередньому виконанні покладених на орган цивільного захисту населення обов'язків. Такі діти фактично позбавляються на гарантоване право на належне соціальне забезпечення, оскільки розмір отримуваної пенсії по втраті годувальника не може в повному обсязі замінити ні одного з батьків, ні розмір отримуваного ними грошового забезпечення. На сьогодні на законодавчому рівні передбачено виключно надання таким дітям пільг щодо вступу до навчальних закладів цивільного захисту поза конкурсом, а також до інших навчальних закладів відповідно до закону. Проте, цього не достатньо для належного соціального забезпечення таких дітей, а тому вважаємо, що має бути налагоджений ефективний механізм соціальної підтримки дітей загиблих з боку Міністерства внутрішніх справ та органів цивільного захисту. Це можна зробити шляхом надання таким дітям щомісячної матеріальної допомоги до досягнення ними повноліття чи до закінчення терміну навчання, але не більше, ніж до досягнення ними 23-річного віку (без врахування пенсії по втраті годувальника) від Міністерства внутрішніх справ чи від органу, де працював загиблий. З одного боку, можна сказати, що таким дітям вже забезпечується надання пенсії по втраті годувальника, але вважаємо, що на соціальний захист таких дітей варто подивитися дещо з іншої сторони. На сьогодні, має місце однакове застосування законодавства щодо дітей, які просто втратили батьків і дітей, які втратили батьків при виконанні ними своїх посадових обов'язків, пов'язаних з ліквідацією наслідків надзвичайних подій техногенного та природнього характеру. Вважаємо, що для другої групи дітей, мають бути визначені додаткові гарантії їх соціального захисту, що фактично впливає із трудових правовідносин, в які вступали їхні батьки. Ми не хочемо здійснити

диференціацію дітей звичайних громадян, які з тих чи інших причин померли із дітьми загиблих осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, але в таких випадках вважаємо це додатковою соціальною гарантією їх соціального захисту та важливістю держави брати участь у соціальному забезпеченні таких дітей у майбутньому.

Щомісячна матеріальна допомога, яку ми пропонуємо запровадити для дітей загиблих осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які загинули при безпосередньому виконанні покладених на них обов'язків виплачуватиметься незалежно від отримання пенсії по втраті годувальника. Вважаємо, що отримання допомоги саме у розмірі одного прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку є належним кроком для здійснення певної матеріальної підтримки таких дітей, оскільки такі виплати варто розглядати як додаткову матеріальну гарантію поряд із отриманою пенсією по втраті годувальника. Але єдине, на що варто звернути увагу, це не просто загибель особи при виконанні ними своїх посадових обов'язків, а саме раптовість та непередбачуваність такої смерті саме при ліквідації надзвичайної ситуації, а не протягом тривалого часу після неї. Тобто при встановленні такої допомоги мова йде саме про смерть під час безпосередньої ліквідації надзвичайних ситуацій, а не щодо смерті, яка настала після встановлення інвалідності, тривалої хвороби тощо.

Як висновок зазначимо, що на сьогодні щодо здійснення соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту варто шукати нові шляхи активізації та розвитку соціальних гарантій та соціального забезпечення не тільки їх самих, а й членів їх сім'ї. Це є важливим для розвитку впевненості осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту у виборі професії, впевненості при проходженні служби у лавах цивільного захисту, впевненості у тому, що у випадку непередбачуваних ситуацій ні особа, ні її члени сім'ї не залишаться без відповідного соціального забезпечення. Особливу увагу необхідно приділити питанню соціального захисту дітей загиблих осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, оскільки саме діти є найвразливішою категорією осіб про майбутнє яких мають піклуватися не тільки батьки, а й у передбачених законом випадках держава, в особі державних та місцевих органів влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Єрошевич М. Деякі аспекти соціального захисту особового складу служби цивільного захисту. Організаційно-управлінське та економіко-правове забезпечення діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДСЦЗ). Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції 12 березня 2020 року. м. Черкаси. С. 145-147.
2. Кравченко М.В., Чеберяк Ю.П. Реалізація права громадян на житло в сучасних умовах: державно-управлінський аспект. Публічне адміністрування: теорія та практика, 2017. Вип. 2(18). С. 1-11.
3. Кравченко В.І. Житлова економіка України: проблеми теорії та практики. Інвестиції: практика та досвід № 15/2019. С. 5-12.
4. Як фінансується будівництво житла на вітчизняному ринку. Нерухомість у Києві і Україні KANZAS.UA.: URL : http://www.kansas.ua/articles_investments/page_view/Kak-finansiruetisyastroitelstvo-zhilya-na-otchestv-30-08-2012.
5. Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності Санаторію «Одеський» (Медичний реабілітаційний центр «Одеський») за період з

01.03.2014 по 31.12.2018 року. URL :
<http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=146719>

6. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 року № 333-р. Офіційний вісник України. 2014. № 30. Стор. 18. Стаття 831

7. Цивільний захист у громадах: на що варто звернути увагу новоствореним радам. URL : <https://decentralization.gov.ua/news/13054>

8. Про затвердження Порядку та умов виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), травми або поранення, захворювання чи інвалідності осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2007 року № 908. Офіційний вісник України. 2007. № 52. Стор. 45. Стаття 2110

9. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III. Офіційний вісник України. 2002. № 7. Стор. 1. Стаття 273

УДК 349.2

Таможанський О. В.,
здобувач кафедри правознавства
Юридичного факультету
Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля

ВПЛИВ FLEXIBILISATION НА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

Стаття присвячена аналізу впливу флексибілізації на утвердження новітніх форм організації праці. Автор наголошує на тому, що вчені-трудовики не приділяють цьому питанню належної уваги, хоча наразі питання гнучкості у регулювання трудових відносин дедалі більше здійснюють вплив на практиці на суб'єктів трудових правовідносин. У статті зазначається, що докорінне оновлення технічної та технологічної бази на основі комп'ютеризації, інформатизації, автоматизації, впровадження гнучких виробничих систем спричинили істотні зміни у сфері організації праці, зокрема, поширення гнучких виробництв. За таких умов важливим має стати пошук балансу між гнучкістю правового регулювання трудових відносин, з одного боку, та захистом трудових прав працівника – з іншого.

У статті автор робить висновок, що гнучкість трудових відносин слід розглядати на двох рівнях регулювання таких відносин, тобто регулювання у нормативному порядку та договірному порядку. У першому випадку задіяний механізм диференціації правового регулювання трудових відносин. У другому випадку – механізм договірної індивідуалізації умов праці на рівні індивідуальних трудових договорів.

Флексибілізація призвела до зміни концепції «стандартних трудових правовідносин», в результаті чого з'явилися «нестандартні (атипові) трудові правовідносини».